

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. De Peculio Filijfamilias, nec non & Bonis Uxoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Q U A E S T I O II.

De Peculio Filijfamilias, nec non & Bonis Uxoris.

9. **P**eculium, ut habetur l. Depositi. ff. de Peculio, dictum est, Peculium, quasi pusilla pecunia, sive patrimonium pusillum. Et quantum attinet ad primam partem Quaestionis, Peculium Filijfamilias communiter quadruplex assignatur, videlicet castrense, quasi castrense, profectitium, & adventitium.

10. Peculium castrense dicitur illud, quod Filiusfamilias acquirit in castris, non acquiritur aliunde: & hujusmodi bona, quae ipse acquirit, dum militat in castris, dicuntur Bona castrensia.

11. Peculium quasi castrense est, quod Filiusfamilias, qui sunt Magistri artium liberalium, Medici, Clerici, vel Advocati, de publico acquirunt: & si quis Filiusfamilias habeat talia bona, dicitur is habere Bona quasi castrensia, seu Peculium quasi castrense. Porro bona hujusmodi sive castrensia, sive quasi castrensia, pleno jure, tam quoad proprietatem, quam quoad usumfructum semper ad filios pertinebant, & adhuc pertinent; prout fatentur Juristae, & Theologi unanimiter.

12. Peculium profectivum dicitur, quod de rebus paternis proficiscitur, & filius in ipsis negotiando lucratur. Et hoc totum, tam quoad proprietatem, quam quoad usumfructum, patri acquiritur; ut habet communis Doctorum.

13. Tandem Peculium adventivum dicitur omne illud, quod Filiusfamilias advenit ex alia causa, quam ex enumeratis; utputa quod advenit seu acquiritur ipsi per testamentum ab avo, vel avia, vel aliquo alio factum, aut ex prospera fortuna, vel hujusmodi. Et horum bonorum adventivorum usumfructum habet pater, quamdiu filius est sub sua potestate: dominium autem eorum remanet filio. Et per hoc patet ad primam partem Quaestionis de Peculio, sive Dominio filiorumfamilias.

14. Quantum attinet ad alteram Quaestionis partem, seu ad Bona Uxoris, est notandum, alia esse Bona Uxoris dotalia, alia paraphernalia. Bona dotalia aliud non sunt, quam dos, quae ab uxore, vel ab alio ejus nomine, datur marito ad onera Matrimonij sustinenda, nimirum ad alendam uxorem, liberos, familiam &c. Haec enim cura praecipue incumbit marito. Bona paraphernalia uxoris e contra dicuntur res illae, quas uxor praeter dotem, quam

marito pro oneribus Matrimonij dedit, simul attulit, sibi que reservavit. Hoc prenotato, sit

Dotis proprietatis maritus penes uxorem.

15. CONCL. I. Quamvis uxori remaneat proprietatis dotis marito allata (excepto uno, vel altero casu) nihilominus plena bonorum dotalium administratio, & ususfructus ad maritum attinet; idque tum ad alendam uxorem atque familiam, utpote quæ cura specialiter incumbit marito, tum ad alia onera Matrimonij subeunda. Ita communis, estque clarè decisum *l. 2. §. 1. Dotis fructus. ff. de Jure dotium*, cum concordantijs. Imò dotis proprietatis ita remanet penes uxorem, ut pro ea sint ipsi tacite hypothecata omnia bona mariti, donec sibi dos restituatur, *text. clar. l. In rebus. C. de Jure dotium*. Quare soluto Matrimonio per mortem viri, præfertur uxor in repetenda dote omnibus alijs personarum creditoribus, etiam tempore prioribus, & hypothecam habentibus. Quin etiam durante Matrimonio, si maritus ad inopiam vergit, ita ut periculum sit, ne dotem aggrediatur & absumat, fas est uxori eam repetere, *arg. cit. l. In rebus. C. eod. & amplius declarat Layman l. 3. tract. 4. cap. 13. num. 7.*

Excepto uno, vel altero casu.

16. Dicitur notanter in Conclusionem, *excepto uno, vel altero casu*: nam duo præcipuè dantur casus, in quibus Dominium dotis plenè ad maritum transit, sed cum obligatione tantundem soluto Matrimonio restituendi. Primus est, si dos consistat in numerata pecunia, vel alijs rebus usu consumptibilibus, *arg. l. Res in dotem. ff. de Jure dotium*. Secundus est, si res dotalis usu non consumptibiles, utputà fundus, domus &c. æstimatae dentur, non quidem eo solo animo, ut sciat earum valor, si fortè deperditæ vel diminutæ fuerint culpâ mariti, sed ita æstimatae, ut æstimatio faciat venditionem & emptionem: nam tunc maritus acquirit Dominium ipsarum & summæ pecuniariæ taxatæ velut pretij debitor efficitur, ac (nisi secus conventum fuerit) soluto Matrimonio potest retinere rem, & offerre pecuniam taxatam, *text. clar. l. Quoties. C. de Jure dotium*. Est autem inter dotem, quæ transit in Dominium mariti, & quæ non transit, hoc notabile discrimen, quòd in casu, quo dos transit in Dominium mariti, rerum dotalium periculum ad maritum spectat, *arg. cit. l. Res in dotem. ff. eod.* quòd alioquin ad uxorem, tanquam dominam earum rerum, pertineret: quia quælibet res domino suo stat aut cadit, melioratur vel perit. Verùm de dote plura Jurisperiti.

17. CONCL.

17. CONCL. II. Quantum est de Jure Cæsareo, uxor in Bona paraphernalia non solum proprietatem, sed etiam plenum dominium atque administrationem habet, ita ut maritus eâ nolente nequaquam hujusmodi bonis sese immiscere possit; quamvis bonum atque consultum sit mulieri, quæ seipsam committit marito, res etiam suas pari arbitrio gubernari. Ita habetur expressè in Jure Civili l. Hac lege. C. de Pactis conventis, estque communis. Additur tamen, quantum est de Jure Cæsareo: quia in aliquibus locis, præsertim extra Romanum Imperium existentibus, servantur aliæ Leges, non verò Jus commune Cæsareum; prout nominatim de Belgio testatur Herincx disp. 1. de Contractibus, num. 55.

Quid de Bonis paraphernalibus uxoris?

18. Ex dictis inferitur, virum graviter peccare, consumendo, ac dilapidando Bona paraphernalia uxoris sine ejus licentia; utpote cum rem alienam absumat. Quinimò etiam si marito committatur Bonorum paraphernalium administratio, adhuc tamen is gravem admittit injuriam, si prædicta Bona in potitationes, Venerem, aliisque prodigas aut turpes alienationes expendit. Gobat tract. 5. Quinarij, cap. 24. num. 4. & seq.

Corollaria.

19. Inferitur ulterius, etiam uxorem graviter peccare, & quidem mortaliter, si summam notabilem ex bonis mariti, vel quorum administratio ad ipsum pertinet, eo rationabiliter invito, accipiat: quia accipit illud, cujus dominium, vel certè administratio ad ipsam non pertinet, sed ad maritum, qui exinde tenetur providere familiæ. Additur notanter, summam notabilem: quia non peccat mortiferè, si quantitas judicio prudentis, spectato statu, opibus, aliisque circumstantijs non sit notabilis; imò in hujusmodi furtis major ad peccatum mortale requiritur quantitas, quam in alijs. Verùm de hoc, & quando uxor peccet, vel non peccet, surripiendo ex bonis communibus, plura inferius (c) agendo de Furto.

Quomodo peccet uxor, accipiens ex bonis mariti?

(c) Tract. 9. Dist. 5. n. 28. & seq.

QUÆSTIO III.

De Bonis, & Dominio Clericorum Beneficiorum.

20. Celebris est hæc Quæstio, tractans de Dominio Clericorum Beneficiorum; id est, eorum, qui habent Beneficium Ecclesiasticum, sive curatum, sive non curatum.

Bona Clericorum quadruplicia, nempe